

عرصه سینما و سترن

(دانشنامه ژانر)

تالیف از:
گابریل لوچی

www.ketab.ir

ترجمه و ویرایش از:
ابراهیم سلیمانی راد

۱۴۰۱

با انتشار کتابخانه دیجیتال و انتشارات افراز و انتشارات افراز

afrazbook.com

@afrazbook

66977166 - 66401585

ebook.afrazbook.com

www.ketab.ir

سرشناسه	: لوچی، گابریله
	Lucci, Gabriele
عنوان و نام پدیدآور	: عرصه‌ی سینما وسترن (دانشنامه ژانر)/ تألیف گابریله لوچی؛ ترجمه و ویرایش از ابراهیم سلیمانی‌راد.
مشخصات نشر	: تهران: افراز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۴۵۶ ص:؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۶-۶۵۸-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: Western, 2005.
موضوع	: فیلم‌های وسترن -- واژه‌نامه‌ها -- ایتالیایی Western films-- Dictionaries -- Italian
شناسه افزوده	: سلیمانی‌راد، ابراهیم، ۱۳۶۲-، مترجم
رده بندی کنگره	: PN1995/9
رده بندی دیویی	: ۷۹۱/۴۳۶۲۷۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۵۴۰۹۱

انتشارات افراز

دفتر مرکزی و فروش:

خیابان وحیدنظری، خیابان کارگر، پلاک ۳۲۰، ساختمان نادر، طبقه دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۷۷۱۶۶

مرکز پخش: ۶۶۴۸۹۰۹۷-۶۶۴۰۱۵۸۵

وبسایت و فروشگاه اینترنتی: www.afrazbook.com

ایمیل: book.afraz@afrazbook.com

عرصه سبزه و سترن

(دانشنامه ژانر)

گابریل لوچی

مترجم و ویرایش: ابراهیم سلیمانی

طرح جلد: بهناز شادمانی

صفحه آرا: امید مقدس

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۶-۶۵۸-۲

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ تومان

تمام حقوق این اثر برای انتشارات افراز محفوظ است.

هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه‌ی مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی

از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیک، فیلم، نمایش و صدا نیست.

این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

فهرست

۱۱	مقدمه محقق.....
۱۴	مقدمه مترجم.....
۲۵	چگونه غرب تسخیر شد.....
۳۸	کابوی اُسطورهٔ امریکائی.....
۴۴	مردانِ قانون و قانون شکنان.....
۵۰	هَنگ سواره نظام در راه اند.....
۵۳	شمایل زنِ غربی.....
۵۸	تَب طلا و جویندگان طلا.....
۶۱	دلچان‌ها و اسب‌های فولادی.....
۶۷	گسترش شهرک سازی در غرب و شمالی.....
۷۴	کلاکت، دوربین ... حرکت!.....
۸۵	رابرت آلد ریچ.....
۸۷	باد بتیکر.....
۸۹	والتر برنان.....
۹۱	کلودیا کاردیناله.....
۹۳	ویلیام اچ. کلوتیر.....
۹۵	گری کوپر.....
۹۷	مریان سی. کوپر.....
۹۹	جوآن کرافورد.....
۱۰۱	دلمر دیویس.....
۱۰۳	آنجی دیکینسون.....
۱۰۵	کلینت استرود.....
۱۰۷	هنری فاندل.....
۱۰۹	گلن فورد.....
۱۱۱	جان (جک) فورد.....
۱۱۴	سامونل فولر.....

۱۱۶	لویال گریگز
۱۱۸	کنراد هال
۱۲۲	هاوارد هاکس
۱۲۴	مونتی هلمن
۱۲۶	آرتور کندی
۱۲۸	برت لنگستر
۱۳۲	آنتونی مان
۱۳۸	پُل نیومن
۱۴۰	فرانک اس. نوجنت
۱۴۲	مورین اوهارا
۱۴۴	گریگوری پیک
۱۴۶	سام پکین پا
۱۵۰	نیکلاس ری
۱۵۲	رابرت رد فورد
۱۵۴	جین راسل
۱۵۶	رابرت رایان
۱۵۸	راندولف اسکات
۱۶۲	جیمز استوارت
۱۶۴	جان استرجس
۱۶۶	دیمیتری تیومکین
۱۶۸	هال بی. والس
۱۷۰	رانول والش
۱۷۴	فرد زینه مان
۱۷۶	جان وین
۱۸۲	۱۰ شاهکار از ۱۰ کارگردان
۱۸۳	صلوات ظهر
۱۹۱	شین
۱۹۹	جانی گیتار
۲۰۵	مردی از لارامی
۲۱۱	جویندگان
۲۲۳	روزی روزگاری در غرب
۲۲۹	این گروه خشن
۲۳۷	دروازه بهشت

۲۴۳	نابخشوده.....
۲۵۱	سرقت بزرگ قطار.....
۲۵۳	اسب آهنین.....
۲۵۵	سیمارون.....
۲۵۷	دشت نشین.....
۲۵۹	جسی جیمز.....
۲۶۱	دلیجان.....
۲۶۳	یونیون پاسیفیک (اتحادیه اقیانوس آرام).....
۲۶۵	ویرجینیا سیتی.....
۲۶۷	آنان چکمه به پا [در حین خدمت] مُردند.....
۲۶۹	حادثه آکس بو.....
۲۷۱	یاغی.....
۲۷۳	جدال در آفتاب.....
۲۷۵	کلماتین عزیز.....
۲۷۷	رود سُرخ.....
۲۷۹	دژ آباچی.....
۲۸۱	قلمرو گلرادو.....
۲۸۳	دختری با روبان زرد.....
۲۸۵	پیکان [تیر] شکسته.....
۲۸۷	کاروانسالار.....
۲۸۹	ریوگرانده.....
۲۹۱	وینچستر ۷۳.....
۲۹۳	طبل های دوردست.....
۲۹۵	آسمان بزرگ.....
۲۹۷	خَم رودخانه.....
۲۹۹	رانجوی بدنام.....
۳۰۱	مهمیز برهنه.....
۳۰۳	رودخانه بدون بازگشت.....
۳۰۵	باغ شیطان.....
۳۰۷	آباچی.....
۳۰۹	وراکروز.....
۳۱۱	در جستجوی پناهگاه.....
۳۱۵	سرزمین دوردست (شهر متروک).....

۳۱۷.....	مرد بی ستاره.....
۳۱۹.....	و پچیتا.....
۳۲۱.....	جوبال.....
۳۲۳.....	چهل اسلحه.....
۳۲۵.....	۳:۱۰ دقیقه به یوما.....
۳۲۷.....	جدال در اوکی کرال.....
۳۲۹.....	فرار تیر.....
۳۳۱.....	سرگذشت حقیقی جسی جیمز.....
۳۳۳.....	کابوی.....
۳۳۵.....	مردی از غرب.....
۳۳۷.....	تیرانداز چپ دست.....
۳۳۹.....	کشور بزرگ.....
۳۴۱.....	درخت اعدام.....
۳۴۳.....	سواره نظام.....
۳۴۵.....	وارلاک.....
۳۴۷.....	آلامو.....
۳۴۹.....	سیمارون.....
۳۵۱.....	نابخشوده.....
۳۵۳.....	هفت دلار.....
۳۵۵.....	ایستگاه کمانچی.....
۳۵۷.....	دو نفر با هم تاختند.....
۳۵۹.....	چگونه غرب تسخیر شد.....
۳۶۱.....	بر دشت مرتفع بتاز (اسلحه‌ها در بعدازظهر).....
۳۶۴.....	مردی که لیبرتی والانس را کُشت.....
۳۶۷.....	پانیز قبیله شاین.....
۳۶۹.....	بخاطر یک مُشت دلار.....
۳۷۳.....	تاختن در گردباد.....
۳۷۵.....	حرفه‌ای‌ها.....
۳۷۷.....	إل دورادو.....
۳۷۹.....	شلیک.....
۳۸۱.....	بوج کسیدی و ساندنس کید.....
۳۸۳.....	شهامت واقعی.....
۳۸۵.....	به آنها بگو ویلی بوی اینجا ست.....

در سپیده دم پیدایش هنر هفتم، فیلم سرقت بزرگ قطار ساخته ادوین اس. پورتر به واقع نشانه‌ای از ظهور سینمای امریکا و مُعرف برخی مکانیزم‌های روایتی در ساختار که بطبع آن را به عرصه‌ای باشکوه و عظیم به نام "وسترن" بدل می‌کند، و بدین سان گونه‌ای دیگر از ژانر که نه فقط الهام گرفته شده از تولیدات انبوه و متفاوت هنری بلکه در ادبیات با آثاری درخشانی از اوون ویستر - خالق و پدر ادبیات وسترن با ژمان بسیار معروف ویرجینیا - زین گری و جیمز فینمور کوپر و نیز در آثار هنر نقاشی و تصویرگری با هنرمندانی همچون فردریک ریمینگتون، چارلز ماریون راسل و همچنین در هنر عکاسی با افرادی توانگر چون ادوارد کرتیس و تیموتی او. سالیوان به درخشندگی هرچه بیشتر آثار و نفوذ آن در خلق ژانر وسترن افزودند.

آزون براین در بیان ابراز داستان‌های فُلكلور در بسیاری از ایالت‌های امریکا و بطور کلی در رویدادهای داخلی و سیاسی رُخ داده شده در غرب بخصوص در بین اهالی می‌سی‌سی‌پی و مردمان اقیانوس آرام با پهنه گسترش یافته در شمال با سرزمین آلاسکا و در جنوب با کشور مکزیک مواجهه می‌کند. در میان بزرگترین فاتحان و افسانه‌ها در دهه نهمصد، بواقع حوادث در آثار وسترن حتی در توصیف و تحدید ساختار، وفادار و پایبند به گندهای ناب و همیشگی خود باقی می‌ماند و با قدردانی از الوهی غیرقابل اجتنابی که به روش قابل توجه‌ای در ساختار روایی به هیچ تغییری پا برجا و منظم نگهداری شده‌اند، بی‌تردید بین تحولات، بحران‌ها و احیای دوباره ژانر در بدو ورود به تاریخ سینما، همواره با ستایشی اغراق آمیز در عبور بین سالهای ۱۹۴۵ تا ۱۹۶۰ و در این میان بی‌شک شاهکار بنظم درآمده دلچان ساخته جان فورد در سال ۱۹۳۹ شکوه و درخشش آن سالها را قابل پیش بینی می‌نماید. بدین سان فیلمی با حضور واقعی و حقیقت نهفته در خود، بی‌کم و کاست نقطه عطفی بجا در تاریخ سینمای وسترن، و در جهش تولیدی با کیفیت و به مراتب بالاتر از دیگر ساخته‌های آن دوران و نیز در قیاس با رویدادهای رُخ داده شده در سالهای دهه بیست و سی، هنگامی که پرسوناژها به سادگی و با استیلی مُختص به خود - گاهی بیش از اندازه در پوشش آئینی و قدسی گونه - نقطه محوری در ساختن فیلمی کم هزینه با عنوان "سری فیلم B" اغلب الهام گرفته شده بشکل ساختار روایت‌های محبوب و عامه پسند از قصه‌های مردی اسب سوار را در پی خود همواره به‌مراه داشته است. با ساخت فیلم تحسین انگیز دلچان در توهشی از ماهیت انسان از شناخت روان درونی فردی امکاشفه او در پایه گذاری برای نوعی از تولید فیلم "وسترن بالغ" که با شروع سال ۱۹۴۵، سالهای باشکوه مؤلفینی همچون هاوارد هاکس، رانول والش، آنتونی مان و بلاواقع پیش از همه به نام جان فورد رقم زده شد.

قهرمان فیلم وسترن در گرداگرد تمامیت فردی خود و بطور روان شناسانه بیشتر شخصیتی

کاملاً پیچیده و در مواردی فردی آرام، را برای فتح و یا دفاع از داشته‌های مفید خود - طلا، خانه و زمین - ترسیم شده و بی‌تردید ثمره آن در یک مسیر ناهموار همراه با صدمه شخصی و اغلب تراژیک و با پایانی تلخ به سرانجام میرسد. در اجتماعی که هنوز تحت شرایط و قوانین نانوشته و مشخصاً بی‌واسطه توسط هرج و مرج و خشونت رواج یافته، بسیار موانع در برابر انسان پدید می‌آید چنانچه پیش از سرخپوشان، شیدان و فریب کارانی به واسطه زور درصدد تسخیر و بدست آوردن قدرت، حيله‌ای را در سر می‌پرورانیدن و اما در این کشاکش ماهیت بی‌واسطه خود را سرانجام در پیوند زدن با بازگشت به طبیعت پیشین خود، یافت می‌کردند. در پیرامون چنین عناصری سینمای و سترن روایتگر مجموعه داستان‌های ست اغلب در فضاهای عظیم و پهناور همراه با تصاویر تأثیرگذار بصری و با تشکر و قدردانی از قدرت فنی تکنی کالر در خلق و استفاده آن بر روی پرده‌های عریض پانوراما و نوآوری‌های سازش یافته در پیشرفت تکنولوژی، عرصه این ژانر را در حقیقت دست یافتنی و جلوه گر ساخته است. در سالهای دهه شصت - همراه با بدعت و تازگی موج مؤلف در سینمای آمریکا و همچنین در اروپا - علانمی از پیش نشانه گذاری شده برای نوع دیگری از و سترن در دوران سینمای کلاسیک گام نهاده می‌شد چنانچه با این حال در چنین دورانی بعنوان یک پدیده فیلم و سترن‌های ایتالیایی موسوم به "و سترن - اسپاگتی" به پیش تر مُعرف در آثار محبوب سرجو لئونه با فیلم بخاطر یک مشت دلار در سال ۱۹۶۴ نخستین قسمت از "سه گانه دلار" نمایان و به منصفه ظهور میرسد، اما شوک ایتالیایی وارده در سینماهای خارج از کشور همراه با نوعی جدیدی از تنش و ترسیمات اورژینال و اصیل به آثار، در انتقاداتی علیه مقایسه با مقادیر و قواعد از پیش بایگانی شده و ایده لوژی در ساختار قدیمی غرب در نظر گرفته می‌شود. با این حال در غروب ژانر و سترن و به هنگامه‌ای که اسطوره‌ها قدرت ستایش خود را به آرامی از دست میدهند و راه دیگری را بر می‌تابانند و با نظر به مشخصه ساختار فیلم‌های و سترن - اسپاگتی، همراه با شخصیت‌های بدبین و سرخورده، بطور همزمان شروع به وام داری از فیگور زنان، بالاخص زنان سرخپوست در محوریت با داستان فیلم قرار می‌گیرند. سرگیجه گی و تغییرات قطعی حاصل شده در اجتماع، در سلیقه‌ها و تخیلات مردمی در میان سالهای دهه هفتاد و هشتاد به نظر غروب ژانر و سترن را پیش از این نوید می‌داده است که این چنین الارغم موفقیت‌های این نوع از ژانر هنوز مجذوب علاقه مندان و جلب توجه تماشاگران به سوی سالن‌های سینما با فیلمهایی همچون؛ *سیلورادر* در سال ۱۹۸۵، *سوارکار رنگ پریده* در سال ۱۹۸۵ و فیلم *درخشان دروازه بهشت* در سال ۱۹۸۱ به کارگردانی مایکل چیمینو همچنان رو به جلو می‌شتابد.

با آغاز دهه نود با آثار بی‌نظیر و شاهکار از سینمای مُدرن به واقع در تلاش برای احیاء دوباره ژانر و سترن با دو فیلم، *با گرگها می‌رقصد* ساخته کونین کاستنر در سال ۱۹۹۰ و *نابخشوده* ساخته تحسین برانگیز کلینت استوود در سال ۱۹۹۲ را می‌توان نقطه عطف دیگری

و احیائی دوباره بر این ژانر دانست. هر دو اثر گرچه مستقل و با شکوه ارانه می‌شوند لیکن هیچ گونه خیانتی را در کُلّیت با دیگر آثار کلاسیک در این عرصه ایجاد نمی‌کنند و نیز در ارانه پیشنهادات اغلب تازه و نو در شکل‌گیری بیان روان‌شناسانه و در شناخت رگه‌های از سرگردانی و بی‌قراری کارکترها چنانچه در فیلم *نابخشوده* شاهد آن هستیم و یا حساسیت‌های اجتماع موجود در فیلم *با گرگها می‌رقصد* به زیبایی هر چه تمام‌تر اثر، رقم زده می‌شود. ژانر مرزبندی شده و سترن به هر حال با هزاران جنبه - بی‌تکلف و ساده، کلاسیک‌گونه، خشونت‌آمیز - در افقی دور دست و نوستالژیک وار اما در زمانه‌ی خود همچون گرانیشتی درخشان با آیکن‌ها و کلیشه‌هایی بسیار بی‌پروا و اجتناب‌ناپذیر - اسب، دونل، کابوی، سرخ‌پوست و سرزمین‌نیاکان - همگام با صنعت سینما، رُشد و نمو یافته و بدین سان با حجم روایت‌های در نظر گرفته شده در تاریخ سینما، و در عبور از آثار عظیم از نویسندگان بزرگ و با بهره‌گیری و اغتنام از یک ثمره ایی جانب‌دارانه در ارانه شمالی غنی به پرتو درخشان دست پیدا می‌کنند. "واژگان کلیدی" مختص در ژانر و سترن بعنوان شناسائی هویت در کنار تم‌ها، مکان‌ها، و تکنیک‌های مکرر در فیلمهای و سترن نمود بارزی می‌یابند. سپس به دنبال آن پرتوی از "جوهه قهرمانان" - کارگردانانم‌هنویشه گان، صنعت گران و حتی هنروران حرفه‌ای در عالم سینما - در کنار آنالیز و بررسی ده شاهکار از ده کارگردان "خلاق، و ترکیب بندی بیست و چهار فریم از هر فیلم که روایتگر بازخوانی تمامی آن فیلم را شامل می‌شود، با اهمیت ساختار فیلمها بترتیب در مرور زمان، در طول ساخت و تولید آن اثر را بعنوان ژانر مورد استقبال و ستایش در خود پوشش می‌دهند.

..و در آخر به مساوات سلسله رویدادها در هر بخش، طرح فیلم، یادداشت‌ها، کشش‌ها و همچنین کنجکاوی‌های جهت دار با جملات قصار و دستورالعمل‌های داستانی و نیز پوشش‌های جغرافیائی منطقه در کنار منابع الهام بخش بصری و ادبی که تصاویر را کامل می‌کنند فراتر از محدوده سینمانی رفته، آن را بر پرده‌های عریض سینما در وجه درخشانی نمایان می‌کند.

مؤلف: گابریل لوچی

مترجم: ابراهیم سلیمانی راد